Blagdan blaženog Ivana Merza - 10.5. 2026.
Bazilika Srca Isusova – Zagreb

Poštovani i dragi župniče, oče Stjepane,
dragi postulatore kause blaženog Ivana Merza, oče Božidare,
draga druga braćo svećenici i redovnici
dragi naš đakone, vlč. Marijane,
drage sestre redovnice i vjernici laici,
dragi štovatelji našeg domaćeg blaženika, Ivana Merza,
sestre i braćo u Isusu Kristu, Spasitelju našem i cijelog svijeta,

Mnogi ljudi imaju uzore i vole ih. I mi kršćani imamo svoje uzore i štujemo ih. To su blaženici i sveci Crkve. Oni su svojom čvrstom vjerom i svojim vjerodostojnim kršćanskim življenjem, svojim nastojanjima i životnim borbama, dragocjeni uzori i nama, u našim nastojanjima, kako da i mi što plodnije, prema Božjoj volji osmislimo svoj život na zemlji.
. – S blaženicima i svecima mi se osjećamo tijesno povezani, jer u njima prepoznajemo djelovanje Božje dobrote i milosti. Zato, štujući njih, mi veličamo, slavimo i častimo Božja veličanstvena djela, koja su se očitovala u njima. – Prisjetimo se divnih riječi jedinstvene Božje izabranice, Prečiste Djevice i Bogorodice Marije, iz njenog hvalospjeva: "Veliča duša moja Gospodina, jer mi učini velike stvari Svesilni"(Lk 1,46.49). – Slično za sebe tvrdi i svaki blaženik i svetac, a trebao bi tvrditi i svaki od nas, kršćana.

I dragi nam, naš domaći blaženik Ivan Merz, čiji blagdan danas osobito svečano slavimo u ovoj bazilici odn. u ovoj zagrebačkoj župi, ali i u njegovu rodnom mjestu Banjoj Luci - koje je rodno mjesto i mnogih od nas, te u cijelom nizu drugih crkava, u Domovinu, pa čak i u inozemstvu, podignutih njemu u čast, imao je osobitu Božju milost, da se svjesno dadne obasjati svjetlom Božje istine; istine o Bogu, kao neopisivom ljubitelju čovjeka i istine o čovjeku, kao ljubljenom bogolikom stvorenju, za čije je vječno spasenje i "život u izobilju"(Iv 10,10) jedinorođeni Sin Božji postao čovjekom i dao svoj život.
Shvatio je blaženi Ivan, čak mnogo dublje i snažnije nego mnogi drugi članovi Crkve u njegovo vrijeme, ali i prije i poslije tog vremena, koju i kakvu izvanrednu, prevažnu ulogu ima naš SPASITELJ, ŽIV NAZOČAN U SVETOJ EUHARISTIJI, za uspjeh života svakog od nas, Njegovih učenika i suradnika, nas kršćana.

Nije slučajno, da se na sliku našeg Blaženika, koja se izlaže na javno štovanje vjernicima, redovito stavlja i SIMBOL SVETE EUHARISTIJE.

U DAROVNOJ molitvi današnjeg blagdana ovako ćemo moliti Boga: "Daj nam sinovsku ljubav kojom si obdario blaženog Ivana: da ČISTA I GORLJIVA SRCA pristupimo tvojim otajstvima" tj. SVETOJ EUHARISTIJI.
Doista je izuzetni Božji dar, da je blaženi Ivan uspio svojim krjepostima i svojim vjerodostojnim kršćanskim životom već u svojoj mladenačkoj i ranoj muževnoj dobi tako snažno zasjati na Nebu proslavljenih članova Crkve, da je postao za čitav tadašnji naraštaj mladih katolika „UZOR I PROGRAM ŽIVOTA I DJELOVANJA", kako je to za njega rekao veliki, sveti papa Ivan Pavao II. u svojoj propovijedi na Misi beatifikacije u Banjoj Luci 2003. godine. Papa je tada izrijekom nadodao, da blaženi Ivan "TO MORA BITI I DANAS". - A papa je sigurno dobro znao što govori!
Tada je papa za našeg Blaženika također, ustvrdio da je Ivan „u školi bogoslužja, koje je vrelo i vrhunac života Crkve", kako to naglašava vrlo važan koncilski dokument o sv. liturgiji (SC 10), „stasao do punine kršćanske zrelosti i postao jedan od PROMICATELJA bogoslužne obnove u svojoj domovini. Sudjelujući u misi te hraneći se Tijelom Kristovim i Riječju Božjom, nalazio je poticaj da bude apostol mladeži. Nije slučajno izabrao za geslo:"ŽRTVA-EUHARISTIJA-APOSTOLAT". Tako je papa tvrdio o našem Blaženiku! - Predivno!

Želim vas također, podsjetiti i na još jedne, druge riječi istoga pape, koje je on – dva mjeseca prije ovih, o našem Blaženiku izgovorenih riječi – napisao i objavio u svojoj zadnjoj enciklici, onoj o Euharistiji: – „Svako zauzimanje za svetost, - piše papa - svako djelo usmjereno ostvarenju poslanja Crkve, svako izvršenje pastoralnih planova, mora nužno snagu crpsti iz euharistijskog Otajstva, te se prema njemu usmjeriti kao prema svome vrhuncu. U Euharistiji imamo Isusa, imamo njegovu otkupiteljsku žrtvu, imamo njegovo uskrsnuće, imamo dar Duha Svetoga, imamo klanjanje, poslušnost i ljubav prema Ocu. Ako bismo zanemarili Euharistiju, kako bismo mogli naći lijeka našoj nedostatnosti?(...) Uđimo, predraga moja braćo i sestre, u školu svetaca, velikih tumača istinske euharistijske pobožnosti. U njima teologija o Euharistiji poprima sav sjaj življene stvarnosti, postaje „zarazna", te, tako reći, grije naša srca"(br.60.62). - „Crkva živi od Euharistijskog Krista, Njime se hrani, Njime se prosvjetljuje"- naglašava u svojoj Encikliki sv. Papa (br.6).

Vjerujem da vam je poznato, kako je neposredni nasljednik sv. pape Ivana Pavla II., papa Benedikt XVI., već druge godine svoga pontifikata – 2007., uvrstio u svojoj Apostolskoj pobudnici „ Sacramentum Caritatis“ br. 94., - MEĐU 18 VELIKIH SVETACA I BLAŽENIKA, koji su , kako papa navodi, „pružili svjedočanstvo autentičnog života zahvaljujući svojoj euharistijskoj pobožnosti“ - i NAŠEGA BLAŽENOG IVANA! Malo se katoličkih naroda može time ponositi!

To je papa učinio –zacijelo – iz opravdanih razloga, jer je osobno – kako mi je sam tvrdio – dobro poznavao našeg Blaženika iz njegovih pisanih djela, a onda i iz službenog dokumenta – „Pozicije“, za njegovu beatifikaciju, a za koji je dokument – osobito zaslužan ovdje među nama nazočan, neumorni p. Božidar Nagy, kao Postulator kauze našeg Blaženika.

Papa Benedikt mi je također, otkrio da se on „svaki dan moli blaženom Ivanu Merzu“, koji je za njega „IZVANREDNI LIK“, i kojega smatra „uzorom angažiranog katoličkog laika 21. stoljeća, jer je bio veliki intelektualac i duboki vjernik, istinski pionir ispravno shvaćene koncilske liturgijske obnove.“

U Ivanovim objavljenim spisima svestranog sadržaja, osobito u njegovom dragocjenom Dnevniku, nalazimo mnogo mjesta, gdje on izražava svoj iskreni, prisni, DUBOKO VJERNIČKI ODNOS prema Presvetom oltarskom Sakramentu, sv. Euharistiji, sv. Misi i sv. Pričesti, općenito prema liturgiji Crkve. Sve je to – hvala Bogu, objavljeno i nama dostupno, zahvaljujući neumornom radu Postulatora i Postulature blaženog Ivana. - Bilo bi od velike duhovne koristi upoznati – sa službene stranice Postulature, a i s većeg broja drugih katoličkih portala - barem neke od dragulja iz izuzetnog duhovnog bogatstva ovog našeg domaćeg jedinstvenog duhovnog velikana, koji, kako nam je poznato, nije bio ni biskup, ni teolog, ni svećenik ni redovnik, nego jedan od vas, Kristovih vjernika-LAIKA.

Kao mladi katolički laik-intelektualac, Ivan je oduševljavao brojne mlade, ali i odrasle svoje suvremenike za KRISTA I CRKVU. Zauzeto je promicao LITURGIJSKI ŽIVOT među laicima. Zalagao se za ANGAŽIRANI APOSTOLAT vjernika laika, pod vodstvom crkvene hijerarhije. On je tvrdio, da se bez jasnih, velikih načela, koja Crkva svijetu daje, ne može na čvrste temelje postaviti ni jedan pravedan ni human društveni poredak.

Glavna njegova karakteristika kao katoličkog intelektualca, bila je LJUBAV I ODANOST prema CRKVI I KRISTOVU NAMJESNIKU na zemlji - PAPI. Tu ljubav je on nastojao usaditi i kod svih onih svojih suvremenika, s kojima se susretao. Pisao je između ostalog: „Ako želimo uistinu pomoći pri spasavanju suvremenog društva, to nećemo usmjeriti naše

oči ni prema državnicima, ni prema političarima, ni prema velikim učenjacima, već jedino prema nepogrešivom učitelju istine i ćudoređa, prema Svetom Ocu Papi, i prema onima, kojima je povjerio sam Duh Sveti da ravnaju Crkvom Božjom.“

Sjećam se, drage sestre i braćo u Kristu, Spasitelju, da mi je za vrijeme svjetske Sinode biskupa o Pozivu i poslanju laika u Crkvi i u svijetu, u Rimu, davne 1987.godine, papa Ivan Pavao II., u razgovoru o tadašnjem našem kandidatu za oltar, laiku Ivanu Merzu, sugerirao, neka se što više među našim vjernicima širi njegovo štovanje i neka što veći broj i svećenika i vjernika-laika dobro upozna njegov divni lik, o kojemu je on osobno, mnogo toga čuo tijekom Koncila od tadašnjeg zagrebačkog nadbiskupa, kasnije i kardinala Franje Šepera.

Trebamo svi mi, današnji hrvatski katolici, osobito mi, štovatelji blaženog Ivana Merza, Bogu zahvaljivati osobito za izuzetan, dragocjeni rad njegove Postulature u promicanju štovanja i nasljedovanja Blaženika, ne samo u župama Hrvatske i Bosne i Hercegovine, nego i među našim sunarodnjacima u dijaspori kao i među drugim europskim narodima, pa sve do dalekih Filipina, gdje se štovanje našeg Blaženika , za čudo Božje, osobito intenzivno, zadnjih godina širi!
– Primjer njegove duboke vjere, vjerodostojnog kršćanskog života i neumornog evangelizatorskog apostolata, potreban je – sve očitije - i danas a i ubuduće će biti potreban. O svima nama, a ne samo o Postulaturi, ovisi, koliki će još od naših sugrađana i suvremenika biti upoznati s njegovim primjerom.

Zanimati se za osobe uzorna života i djelovanja iz povijesti Crkve, i iz promatranja njihova vjerodostojnog kršćanskog života oblikovati vlastitio ponašanje – uobičajeno je među kršćanima. – Također je drevna kršćanska praksa IZNOSITI U MOLITVI svoje osobne potrebe pred svece i blaženike i pouzdavati se u NJIHOV ZAGOVOR. – Mi se u Kristu i po Kristu osjećamo povezanima sa mnogim svecima i blaženicima Crkve, pa tako i s Blaženikom iz naše sredine, iz naših gradova Zagreba i Banje Luke, Ivanom Merzom.
U ZBORNOJ smo molitvi današnjeg njegovog blagdana molili po Kristu našeg nebeskog Oca, „da nam UDIJELI, kako bismo potaknuti primjerom blaženog Ivana i OJAČANI NJEGOVIM ZAGOVOROM, vjerno i hrabro nastavili NAVIJEŠTATI EVANĐELJE i za njega SVJEDOČITI“.

Službeni nauk Crkve o Pozivu i poslanju laika u Crkvi dozivlje nam u pamet, kako je jedna i OPĆA Crkva nazočna u Mjesnim Crkvama, BISKUPIJAMA. A u biskupijama Crkva spasiteljski djeluje kroz ŽUPNE zajednice. Unutar župa mogu biti od znatne pomoći u odgajanju kršćana i u njihovu osposobljavanju za evangeliziranje crkvene MOLITVENE ZAJEDNICE i karitativne i evangelizacijske UDRUGE. U istu svrhu služe i kršćanske OBITELJI, te katoličke ŠKOLE i katolička SVEUČILIŠTA (usp. CL 61.62). -Taj nauk Crkve trebamo dobro imati pred očima i po njemu se ravnati u svome kršćanskom životu i djelovanju!

Mi smo svjedoci aktualne situacije i ovdje, u ovom katoličkom gradu i zemlji, a da ne govorim o situaciji u brojnim, osobito zapadnoeuropskim gradovima i zemljama, u kojima danas živi mnogo stotina tisuća naših sunarodnjaka, - kako se sve više širi jedan bezvjerski mentalitet, koji sve više zahvaća i razara, ne samo obiteljski nego i društveni život dotične sredine, općine, grada, regije, naroda.Taj se mentalitet temelji na mišljenju, da je dovoljno učiniti ljude dobrostojećima; da se treba sve više podsticati ekonomsko-tehnički napredak, kako bi se čovjeka učinilo čovjekom. - Svjedoci smo, kako takav bezdušni razvoj ne može zadovoljiti čovjeka. Ako u čovjekovoj nutrini nestane osjećaj za njegovanjem i razvojem njegove duhovne dimenzije, tj. njegove nužne usmjerenosti prema Bogu, onda je ozbiljno ugrožen pravi smisao čovjekovog života. Još je Drugi Vatikanski koncil ustvrdio: „Stvorenje bez Stvoritelja isčezava...Štoviše, kad je Bog zaboravljen, stvorenje postaje neshvatljivo“(GS 36).
Mnogo puta sam u Hrvatskim katoličkim misijama i župama diljem Europe i Amerike poticao i molio naše sunarodnjake, da sebe ne degradiraju na običnu, pa ni na pouzdanu radnu snagu;- nego, da se trude – uz Božju pomoć, snagom svoje vjere, svetih sakramenata i molitvom, - oko njegovanja i duhovne dimenzije svoga bića. – Kad čovjek živi kao da Boga nema, onda on izgubi smisao ne samo za tajnu koja se zove Bog, nego i smisao za tajnu koja se zove svijet, koja se zove i čovjek!
- Bio sam, ne jednom, svjedokom u nedavnom ratu kao i mnogi od vas, kako za ateizirane, bezbožne naše sugrađane i suvremenike nije vrijedio ništa ni čovjek, ni ono što je on sam ili zajedno s drugima uspio izgraditi. – Zamračenje smisla za Boga i za čovjeka, vodi nužno ka praktičnom materijalizmu, egoizmu, individualizmu, utilitarizmu, oportunizmu i hedonizmu. U svakom od tih oblika urušavanja, dekadentnosti čovjekova dostojanstva i njegove bogolikosti obistinjuje se nadvremenska tvrdnja sv. Pavla apostola iz poslanice Rimljnanima, koja glasi: „Kako nisu smatrali

vrijednim čuvati pravu spoznaju Boga, Bog ih je predao pokvarenom shvaćanju da bi činili što ne dolikuje“.(Rim 1,28).
Ako pak, čovjek želi utažiti čežnju, koja plamti u njegovu srcu za istinskom srećom, onda on mora upraviti svoje KORAKE PREMA KRISTU. Krist nije samo DOBAR UČITELJ, koji nam pokazuje pravi put, pravi životni pravac u hodu ovom zemljom. On je ujedno, i ISTINSKI SVJEDOK za konačno određenje, koje čovjek ima u vječnom Bogu. U svome uskrsnuću Isus Krist je postao konačni, definitivni Pobjednik nad smrću.
Ali, On je također, i trajni „znak protivljenja“ (usp Lk 2,34) svim programima, koji su nesposobni prevesti čovjeka preko granice njegove smrti. Svim tim programima, svjetonazorima i ideologijama uzvraća Isus riječima: „Ja sam uskrsnuće i život“(Iv11,25).
Kristova Crkva ne smije ljudima, ni svojim članovima ni drugima, uskratiti radosnu vijest, kako ih sve Bog ljubi, da im je utjelovljeni Sin Božji Isus Krist ponudio vječno spasenje, potpuno i istinsko oslobođenje od Zloga, od grijeha i vječne smrti; da im je omogućio novi tj. božanski vječni život.

Često slušamo o NOVOJ EVANGELIZACIJI, koja se provodi osobito u nekim umornim pa i zamrlim dijelovima Kristovog Mističnog tijela, Njegove Crkve, napose od početka ovog stoljeća i tisućljeća, a koja bi trebala i mogla roditi novim proljećem življenog Evanđelja. Da bi se to doista i dogodilo, ovisi mnogo o tome, u kojoj ćete mjeri vi, VJERNICI-LAICI biti SVJESNI svoga krsnog poziva i poslanja i svoje SUODGOVORNOSTI za plodnost Kristova Evanđelja u suvremenim svijetu.
– SPECIFIČNA područja katoličkih laika su, kako znamo, brak, obitelj, mladež, kultura te društveni, ekonomski i politički život zajednice u kojoj oni žive.
Za što bolje i plodnije svoje djelovanje, laici trebaju odgovarajuće VODSTVO I POMOĆ od strane biskupa, svećenika, kao i redovnika i redovnica, koji opet, uvijek trebaju djelovati u zajedništvu s Mjesnom Crkvom i univerzalnom, sveopćom Crkvom.
Pri tome, trebamo svi mi u Crkvi biti svjesni, da je DUH SVETI glavna pokretačka snaga nove Evangelizacije, koji ostvaruje jedinstvo među članovima Crkve Kristove. – Podsjećam vas na riječi vapaja Crkve, koje ona, već mnoga stoljeća, upućuje u svom himnu Duhu Svetom: „Sjaju svjetla blaženog, sjaj u srcu puka svog, napuni nam dušu svu. Bez božanstva Tvojega, čovjek je bez ičega, tone sav u crnom zlu...Mekšaj ćudi kamene, zagrij grudi ledene, ne daj nama putem zlim.“
Znademo kako je Presveta DJEVICA MARIJA bila od Boga Oca odabrana i određena da postane majkom Njegova utjelovljenog Sina, Spasitelja

čovječanstva. Ona je svoje određenje, svoju zemaljsku životnu zadaću ispunjavala u trajnoj suradnji s Duhom Svetim. - Marija i tijekom cijele povijesti Crkve, pa tako i u ovo naše vrijeme, nastavlja obavljati svoju MAJČINSKU ZADAĆU u Crkvi, koju joj je povjerio njezin Sin Isus Krist. Marija nam je poznata kao osoba, koja je potpuno poslušna poticajima Duha Svetoga, koja je „Majka nade“, „Majka dobrog savjeta“, i „Zvijezda nove Evangelizacije“, kako ju je prozvao sveti papa Pavao VI.

- Pomoći ćemo, draga braćo i sestre u Kristu, sigurno, svome duhovnom životu i uspješnom ispunjenju svoje životne zadaće u Crkvi i u ime Crkve u našoj životnoj sredini, ako se i mi – poput našeg blaženog Ivana Merza - budemo ugledali u jedinstveni Marijin primjer i utjecali se i u njezin majčinski zagovor. Amen.

+ Franjo Komarica, biskup em. banjol.